

De eerste van het nieuwe jaar

Traditiegetrouw luidt schaakvereniging 't Pionneke uit Roermond met een rapidtoernooi het nieuwe jaar in. Afgelopen zondag kon de club een recordaantal deelnemers begroeten!

Het is zondagmorgen. Buiten hangt de vage geur van zwavel en liggen nog de resten van de duizenden vuurpijlen die op oudejaarsnacht het luchtruim hebben gekozen. Binnen ruikt het naar gebakken appelbeignet, oliebolletjes en glühwein. De kerstboom staat nog in de huiskamers. Hier en daar ligt nog een verloren oliebol op een schaal en de wijnvlekken moeten nog uit de kleding gewassen en van het meubilair gepeet. Iedereen is uitgeteld van het feestgedruis tijdens de jaarwisseling. Nou ja, bijna iedereen. In schakersland is men al vroeg uit te veren en staan de koppies weer op scherp. Enkele dagen na de jaarwisseling staat immers alweer het eerste schaaktoernooi van het nieuwe jaar op het programma. Organisator is traditiegetrouw schaakvereniging 't Pionneke, die het geheel de toepasselijke naam 'Nieuwjaarstoer-

nooi' heeft gegeven. De Limburgse schaker heeft immers zo de gelegenheid zijn schaakcollega's een gelukkig nieuwjaar te wensen. Vooral de ruime pauze tijdens het toernooi, waarin de spelers getraakteerd worden op soep en belegde broodjes, geeft gelegenheid eens goed bij te praten met oude bekenden. In zeker zin vormt het evenement één grote nieuwjaarsreceptie. Tot grote tevredenheid van de organisatie wisten afgelopen zondag maar liefst zo'n 70 deelnemers hun weg naar de Jo Gerrishal te vinden. Een record voor dit toernooi. Kennelijk hebben veel schakers het goede voornemen gemaakt wat frequentie toernooien te gaan bezoeken. Dat de happening deel uitmaakt van de Grand Prix cyclus voor senioren speelt ongetwijfeld ook een rol. Deze cyclus bestaat uit een zestal toernooien verspreid over het jaar door heel Limburg. Wie zo veel mogelijk van die toernooien

bezoekt en goed presteert, maakt aan het eind van het seizoen kans op een prijs. Het Nieuwjaarstoernooi werd geopend door de wethouder voor Wijkontwikkeling, Sociale Zaken en Sport van Roermond, Gerard IJff. Hij deed dit door middel van een toespraak en een pionzet op één van de topborden in de eerste groep. Daarna werd er in negen categorieën fanatiek om de punten gestreden. Aan het eind van de dag waren er dus negen groepswin-

naars. Groep 1 werd met overmacht gewonnen door Joep Nabuurs van de Venlose Schaakvereniging.

Dan is er nog nieuws van het jeugdfront. De Limburgse topspelers Max Warmerdam, Ruud van Meegen en Siem van Dael hebben in december in Groningen aan het Chess Festival Groningen meegedaan. Max en Ruud hadden het in de A-groep van dit altijd sterk bezette toernooi niet gemakkelijk.

Gezellig keuvelen onder het genot van een kom soep en belegde broodjes tijdens het Nieuwjaarstoernooi.

Beiden begonnen uiterst voorzichtig. Ruud had pech de eerste twee ronden een IM en een GM tegenover zich te vinden. Hij herstelde zich goed van beide nederlagen en eindigde het toernooi tenslotte op een 50 procent score. Max kwam in het tweede deel van het toernooi pas goed op dreef en wist met een score van 5,5 uit 9 nog een fraaie 16de plek te bemachtigen. Siem speelde in groep B en zat met een score van 4 uit 9 tegen de middenmoot aan. Hij deed nuttige toernooiervaring op.

Reacties en inzendingen aan:
Henk van Gool
vangool.henk@gmail.com

De Limburgse schaker over de grens (1)

Veel Limburgse schaakspelers spelen niet alleen in Nederland hun wedstrijden maar zoeken ook in het buitenland een club op. Soms kleuren ze een compleet team oranje.

Een tweeluik met vandaag het Belgische team Eisden/MSK-Dilsen. Wie het over vervagende Europese grenzen heeft, vindt hiervan in de schaaksport een duidelijk voorbeeld. Er blijken heel veel Nederlandse schakers te zijn die graag over de grens een partij spelen en een schaakteam in Duitsland of België opzoeken.

En andersom komen ook de Duitsers en Belgen graag in Nederland wedstrijden spelen. Uiteraard zoekt ook de Limburgse schaker massaal de competitie in het buitenland. En misschien zelfs juist de Limburgse schaker, aangezien Limburg de enige provincie is die zowel aan Duitsland als België grenst. Een uitstapje *euver de pàöl* is zo gemaakt. Soms melden zich zoveel Nederlandse spelers bij een club, dat één of meer teams van die vereniging nagenoeg alleen uit landgenoten bestaat.

Neem bijvoorbeeld de Belgische vereniging Eisden/MSK-Dilsen. Hier staan zeker vijftien Limburgers op de ledenlijst!

Wat drijft al die schaakliefhebbers de grens over? Voor de één zal het draaien om serieuze competitie en geld. Er zijn clubs die de ambitie hebben zo hoog mogelijk te reiken in de landelijke competitie en bereid zijn tegen betaling schakers uit het buitenland te halen om hun doelen te verwezenlijken. Het zijn vaak de titelhouders, GM's, IM's, en soms FM's, onder de schakers die om die reden naar het oosten of zuiden reizen.

Voor een ander draait het om plezier en hij zoekt dan een club uit die bij zijn niveau past en waar het lijkt met de andere leden. Weer anderen komen via relaties bij hun eigen club in het buitenland terecht en willen gewoon eens andere tegenstanders ontmoeten. Dit laatste lijkt bij Eisden het geval. Daar spelen schakers uit alle delen van Limburg, maar de meesten zijn afkomstig van dezelfde Limburgse schaakverenigingen, namelijk DJC Stein en SV Voerendaal. Eén van hen is Ynze Mengerink uit Vaesrade, de competitieleider van de Limburgse Schaakbond.

Ynze: „Eisden is een erg gezellig team en je ontmoet weer eens andere tegenstanders. In België kun je uitkomen voor de Belgisch Limburgse competitie (LIC) en de Nationale competitie (NIC). De LIC is gemoedlijker en heeft een zeer gezellige gemeenschappelijke laatste ronde. Voor de NIC spelen we in de tweede afdeling. We komen hier zowel Duitstalige, Nederlandstalige als Franstalige teams tegen.” In november 2015 werd

Eisden/MSK-Dilsen onverwacht geconfronteerd met de gevolgen van de wereldproblematiek. Ynze: „Onlangs moesten we een uitwedstrijd spelen tegen EuropChess. Die spelen in het gebouw van het Europe-

se Parlement. De wedstrijd viel echter een week na de aanslagen in Parijs. In Brussel gold fase 4 van de terreurdreiging. Het parlementsgebouw werd om die reden niet opengesteld voor de schakers. In goed onderling overleg werd daarop besloten de wedstrijd in Eisden te spelen.”

Tijdens die wedstrijd speelde Ynze een mooie partij. Het bijzonder fraaie slot vindt u hieronder.

ZIE DIAGRAM 1.

Frank Hoffmeister - Ynze Mengerink

32...f4+!

breekt de koningsstelling open.

33.Kf2, gxh4 34.gxf4

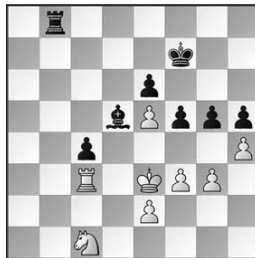

Diagram 1

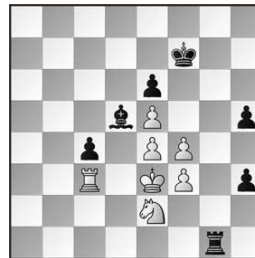

Diagram 2

het probleem van 34.gxh4? is dat de zwarte koning via veld f5 de kuetsbare witte e-pion kan gaan aanvalen

34...Tg8 35.e4,h3!

nu dreigt de vrije h-pion door te lopen

36.Pe2,Tg2+ 37.Ke3?

hier was 37.Kf1 geboden

37...Tg1!!

ZIE DIAGRAM 2.

pakt de onderste rij zodat de witte toren niet kan meeverdedigen. Op 38.Pxg1 loopt de h-pion door.

38...exd5 39.h2,Pg3 40.Txg3

en pionpromotie is niet te verhinderen. Wit gaf op.

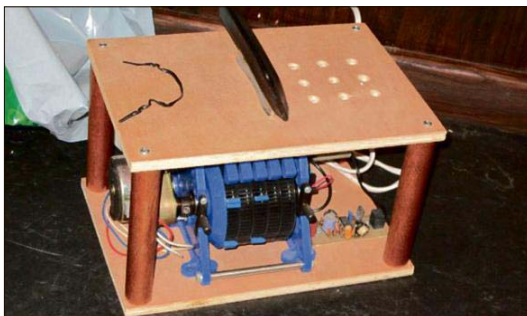
Inzendingen voor deze rubriek en reacties: Henk van Gool, e-mail vangool.henk@gmail.com

Een irritante zoem aan je oor

Voor de Limburgse teams in de nationale clubcompetitie kabbelt het seizoen rustig voort. Alleen het tweede team Schaken is voor velen in gewone wedstrijdvorm al een nerveuze bezigheid. De Venlose Schaakvereniging tegt de zenuwen tot het uiterste: met het jaarlijkse Gongschaaktoernooi.

Het is een wat vreemde traditie. En bij mijn weten is er maar één vereniging die dit doet. Eén keer per jaar rond de kerst organiseert de Venlose Schaakvereniging het zogenoemde gongschaaktoernooi. Het woord 'gong' doet al bange vermoedens rijzen, maar het is zelfs nog een stuk erger dan je je voorstelt. Een avond lang wordt de gebruikelijke rust en stilte, die normaal in de schaakzaal heerst, doorbroken. Een of ander hels apparaat produceert dan om de tien seconden een irritant zoemgeluid. De bedoeling is dat de schakers op dat ritme hun zetten uitvoeren. Precies op de zoem is het boem, zetten! Als je te laat bent, kan je tegenstander de partij claimen. Zo heeft elke schaker telkens precies tien seconden bedenktijd om een antwoord te vinden op de zet van zijn tegenstander. Natuurlijk leidt dit

tot vermakelijke taferelen op het schaakbord en blijven zelfs de beste schakers niet verschoond van blunders. Ook voor hen is de mentale druk immens. Men kan zich daarom voorstellen dat menig deelne-

De 'gong' van de Venlose Schaakvereniging.

foto Peter Smits

mer het geluid na een uur spuugzat is en het liefst meteen de stekker eruit wil trekken. De kunst is om aan het geluid te wennen, het een deel van je zelf te maken. Een gewijzigd levensritme waar je een avond aan gebonden bent. De aard van het geluid bepaalt mede of je rustig achter het bord je zetten kunt uitvoeren, of dat je gillend de zaal uit rent.

Op zich kan een goede gong een weldaad voor de oren zijn. De gong is bijvoorbeeld een vast onderdeel van een groot symfonieorkest. En in klankschaaltherapie wordt het geluid van bronzen schalen ge-

bruikt om een helende werking op het lichaam te bewerkstelligen. Misschien dat in het pre-elektronische tijdperk inderdaad een echte gong is gebruikt voor deze Venlose schaaktraditie. Maar als je een geluid een hele avond aan moet horen, wordt zelfs de mooiste gongklank een marteling en wie gaat er urenlang met een hamertje tegen een gong slaan? De huidige 'gong' is dus elektronisch en het geluid is verschrikkelijk. De Venlose schaakvereniging heeft jarenlang beschikt over een oranjekleurige gongklok, die speciaal voor die gelegenheid was gemaakt. Het geluid was als van een schoolzoemer, die de leerlingen uit de pauze weer de klaslokalen in roept. Het ding is er echter niet meer. Hij is wellicht een keer uitgeleend en niet meer teruggegeven of verloren gegaan aan een verbouwing in jeugdcentrum Ald Weishoes, waar de jeugdafdeling van de Venlose Schaakvereniging jarenlang domicilie had. De verdwijning van het gevaarte blijft een mysterie. Vandaar dat een van de leden, Jan op de Laak uit Blerick, een nieuw apparaat heeft geknutseld. Een plankje met daarop een spool, wat draden en weerstanden. Deze maakt het geluid van een alarm, zoals die in een gebouw afgaat bij brand.

Afgelopen december was het weer zover. Normaal is tweede kerstdag gongdag. Na een slechte opkomst vorig jaar werd besloten het evenement gewoon op de clubavond te houden, een week voor kerst. Maar liefst 25 deelnemers waren bereid een avond lang hun oren en zenuwen te pijnigen. Een van de meisjes achter de bar was niet van tevoren gewaarschuwd en dacht even dat het alarm in het gebouw afging. Argwanend vernam ze dat het geloei van een apparaat uit de schakersruimte afkomstig was. Het toernooi kende ook nog een winnaar. De sterkste zenuwen die avond had Joep Nabuurs uit Horst, die het toernooi met een score van 100 procent wist te winnen.

De Limburgse schaker over de grens (2)

Veel Limburgse schakers spelen ook over de grens. Soms kleuren ze er een compleet team oranje. Slot van een tweeluik met vandaag het Duitse team SV Mülheim Nord 2.

Niet ver van de Nederlandse grens, in het plaatsje Mülheim an der Ruhr resideert de Duitse schaakclub SV Mülheim Nord. Die club kan zich in de belangstelling van veel Nederlandse spelers verheugen. Het tweede team heeft momenteel vijf spelers met Limburgse roots, te weten: de broers Joep en Mart Nabuurs, Max Warmerdam, Thijmen Smith (allen lid van de Venlose Schaakvereniging) en Tom Bus, die vorig seizoen nog voor Voerendaal uitkwam en dit jaar bij het Gelderse ASV speelt. Mülheim Nord 2 speelt op een heel hoog niveau. Ze komt namelijk uit in de 2e Bundesliga West in de 2e-ronde van de competitie in Duitsland. Ter vergelijking: in de 1e Bundesliga speelt de wereldtop! Mülheim Nord 2 speelde enkele jaren geleden nog in (iets) lagere Duitse divisies als de NRW-Klasse en de Oberliga. Toen men vanaf 2013 jeugdige spelers

ging selecteren, is dit team opvallend goed gaan presteren. Een eventueel gebrek aan ervaring en pure speelsterkte op grond van elogetallen werd gecompenseerd met talent, creativiteit en vechtlust. Zodoende slaagde dit team er vorig seizoen in vanuit de Oberliga naar de 2e Bundesliga te promoveren. Dat ging niet zonder slag of stoot. In de vijfde ronde speelden ze tegen een ploeg die in degradatie-

nood verkeerde en enkele profs aantrok in een poging degradatie af te wenden. Op de bovenste borden werden ze daardoor overklast, maar door een puike prestatie van de teamleden op de lagere borden werd een 4-4 gelijkspel en daarmee een belangrijk punt voor het kampioenschap behaald.

Eén van de puntenleveranciers tijdens deze wedstrijd was Tom Bus: **ZIE DIAGRAM 1**

Tom Bus - Stefan Bien
Tom verbetert eerst de stand van zijn stukken met als doel de zwakke pion op g5 aan te vallen en de h-lijn met torens te bezetten. 34.Lf5, Pf6 35.g4, Th8 36.Ld2, Ph7 37.Th1, a5

Diagram 1

Diagram 2

Diagram 3

38.Lc1, Tf6 39.f3
ZIE DIAGRAM 2

Tom dreigt nu met Kf1 en Tc2-h2 het paard voor de derde keer aan te vallen en daarmee deze verdediger van pion g5 onschadelijk te maken. Zwart besloot de pion maar meteen te geven:

39...Pf8 40.Lxg5
maar werd na 40...Tf7 41.Txh8, Kxh8 42.Kf1, Kg7 43.Th2 door het sterke loperpaar en de toren overgeloed.

En nu dan de 2e Bundesliga. De ploeg heeft het daar niet gemakkelijk. Tot nu toe zijn er drie rondes gespeeld en het Duitse team heeft pas één matchpunt weten te verga-

ren: een gelijkspel tegen SV Dinslaken. De Limburgers in het team presteren, gezien het niveau, heel behoorlijk. Zo wist Joep Nabuurs in de wedstrijd tegen SV Dinslaken IM Guido Kern te kloppen. De meester werd al in de opening voor grote problemen gesteld en verloor een pion.

ZIE DIAGRAM 3

Joep Nabuurs - Guido Kern
De zwarte koning staat nog in het midden en de diagonaal a4-e8 ligt wagenwijd open. Joep gaat in de aanval. 13.Pe5!, Le7 maakt een vluchtweg voor de koning 14.Da4+, Kf8 15.dxc5, Lxc5 16.Pd3 nog sterker is Td1 16...Le7 17.Pxb4 en Joep won met zijn pionnenmeerderheid in het eindspel.